

Preis Gyuláné

Ez anyukám, Preis Gyuláné [született Blum Margit]. A kép Nagykátán készült 1937-ben. Az anyukám 1899-ben született Gyomán. Mezőtúron líceumot járt, le is érettségizett. Ő egyetlen gyerek volt. A szüleim Nagykátán ismerkedtek meg, valami közös távoli rokonuk volt, az meghívta Nagykátára valami ünnepségre vagy bálra az anyámat, és ott ismerkedtek meg. 1921-ben megesküdtek, én meg 1922-ben születtem. Akkor, az első világháború után nehéz lakásviszonyok voltak, és egy szoba-konyhát sikerült szerezni a Tisza utcában. 1931-ben sikerült egy kétszobás, komfortos lakást szerezni a Visegrádi utcában. A mamám ott lakott egészen a csillagos házig. A papa ott halt meg, én onnan vonultam be munkatáborba. A mama nem dolgozott -- akkor senki

nem dolgozott az asszonyok közül --, mert a könyvelői fizetésből könnyen eltartott hármunkat az apám. A férj tudott annyit keresni a Horthy világban, hogy nem kellett a feleségnek dolgozni menni, nem is engedték volna, mert megszólnának az emberek, ha nem tudom eltartani a feleségemet és a gyerekeimet. Egy polgári családban a feleség az otthon volt. Nem tudom, hogy a mamám mit csinált azon kívül, hogy járt a fodrászhoz, a varrónőhöz, a barátnőkhöz. Elment sétálni, elment kávézni, én is sokat jártam vele. Még mindig tudom, hogy hol volt a varrónő, hol volt a kalaposnő, hol volt a fodrász. Az anyukám elegáns asszony volt, és szép is volt. Volt cseléd lányunk is, a cselédszobában lakott. Az ő feladata volt minden. Anyu vásárolt a piacon -- ott volt a Lehel -- meg a fűszeresnél is, a cseléd lány takarított, főzött, kézimunkázott. Vidéki lány volt, a nagymamám küldte föl, és amíg férjhez nem ment, ott dolgozott nálunk. Nagyjából mindig meg voltak vele elégedve, úgyhogy minden cseléd lányunk több évig volt nálunk. A mamám tartotta otthon a barheszt, meg gyertyát gyújtott [pénteken; lásd: gyertyagyújtás], de nem volt kötelező közös vacsora péntek este, sem szombaton, semmi. Csak templomba jártunk, az Aréna útiba, most Dózsa György út. Annak a hátulján volt egy nagyon nagy kultúrterem, a Nőegylet tartott nagyon sok kultúrrendezvényt.